ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlásené: 10.06.1968 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

63

VYHLÁŠKA
Ministerstva práce a sociálnych vecí

z 15. mája 1968

o zásadách pre skracovanie týždenného pracovného času a pre zavádzanie prevádzkových a pracovných režimov s päťdenným pracovným týždňom

Vláda Československej socialistickej republiky ustanovila po dohode s Ústrednou radou odborov podľa § 83 ods. 3, § 84 ods. 2 a § 85 Zákonníka práce tieto zásady pre skracovanie pracovného času na 40, 41 $^1/_4$ a 42 $^1/_2$ hodín týždenne a pre zavádzanie prevádzkových a pracovných režimov s päťdenným pracovným týždňom:

Pracovný čas DÍžka pracovného času

1. V organizáciách, ktoré si pre to vytvoria ekonomické predpoklady, môže sa skrátiť pracovný čas takto:
   a) na 40 hodín týždenne pracovníkom v podzemí pri ťažbe uhlia, rúd a nerudných surovín, v banskej výstavbe a na banských pracoviskách geologického prieskumu a pracovníkom na výrobných pracoviskách (t. j. v priemysle, stavebníctve, poľnohospodárstve, lesnom a vodnom hospodárstve a v doprave) s nepretržitým a trojsmenným režimom práce,
   b) na 41 $^1/_4$ hodín týždenne pracovníkom na výrobných pracoviskách s dvojsmenným režimom práce,
   c) na 42 $^1/_2$ hodín týždenne pracovníkom na ostatných pracoviskách, členom závodných stráží, závodných požiarnych zborov, strážnikom a vrátnikom.
2. Pracovný čas sa skracuje podľa bodu 1 vždy naraz pre ucelenú organizačnú jednotku. O tom, či sa v jednotlivých organizáciách ucelenou organizačnou jednotkou pre účely skrátenia pracovného času rozumie celý podnik alebo závod alebo len prevádzka, prípadne cech, dielňa, farma, predajňa, závod verejného stravovania, železničná stanica, lokomotívne a vozňové depo a pod., rozhodne orgán schvaľujúci skrátenie pracovného času (body 36 a 38). Tento postup však neznamená, že pracovný čas sa vždy skracuje všetkým pracovníkom ucelenej organizačnej jednotky v tom istom rozsahu.
3. Pracovný čas skrátený na 40 alebo 41 $^1/_4$ hodín týždenne (zvýhodnený skrátený pracovný čas) sa v celej organizačnej jednotke neurčuje jednotne všetkým pracovníkom podľa režimu práce tejto jednotky, ale jednotlivým pracovníkom podľa režimu ich práce. Pracovný čas skrátený na 40 hodín týždenne možno teda určiť len pracovníkom, ktorí pracujú v podzemí pri ťažbe uhlia, rúd a nerudných surovín, v banskej výstavbe a na banských pracoviskách geologického prieskumu alebo pracovníkom, ktorí sa pravidelne striedajú v ranných, odpoludňajších a nočných smenách. Pracovný čas skrátený na 41 $^1/_4$ hodín týždenne možno určiť len pracovníkom, ktorí sa pravidelne striedajú v ranných a odpoludňajších smenách.
4. Týždenný pracovný čas pracovníka, ktorý sa v uvedených smenách strieda len nepravidelne, sa určí ako súčet dÍžky smien, ktoré mal v príslušnom týždni odpracovať podľa vopred určeného rozdelenia pracovného času.

Ak taký pracovník odpracoval počet smien pripadajúcich na neho v príslušnom týždni podľa vopred určeného rozdelenia pracovného času, je pre neho prácou nadčas práca vykonávaná nad pracovný čas vyplývajúci z tohto rozdelenia pracovného času pre smeny, ktoré skutočne odpracoval. Prácou nadčas je u neho ďalej práca vykonávaná v dňoch, na ktoré mu pripadá nepretržitý odpočinok v týždni.

5. Výnimočne možno z vážnych prevádzkových alebo zdravotných dôvodov určiť zvýhodnený skrátený pracovný čas pre všetkých pracovníkov ucelenej organizačnej jednotky najnižšieho stupňa (v dielni, cechu alebo prevádzke, nie však v celom závode), ak v nej pracuje na smeny aspoň 80 % pracovníkov.
6. Ustanovenia predchádzajúcich bodov sa nevzťahujú na pracovníkov, ktorých týždenný pracovný čas už bol skrátený pod uvedené hranice na základe iného opatrenia alebo ktorých dovolenka na zotavenie je dlhšia ako 6 kalendárnych týždňov v kalendárnom roku.

Pracovný čas sa podľa týchto zásad neskracuje pracovníkom, ktorým už bol pod uvedené hranice skrátený, napr. zo zdravotných dôvodov, mladistvým pracovníkom do 16 rokov veku, pracovníkom na jednosmenných pracoviskách v ťažbe uhlia, rúd a keramických surovín a na banských pracoviskách geologického prieskumu (s výnimkou pracovníkov pracujúcich pod zemou), pracovníkom na jednosmenných pracoviskách vo výrobných ucelených organizačných jednotkách s nepretržitou prevádzkou, kde sa môže zachovať 42 hodinový týždenný pracovný čas podľa vyhlášky Štátnej plánovacej komisie č. 62/1966 Zb., učiteľom a pod.

Päťdenný pracovný týždeň

7. Pri skrátení pracovného času podľa bodov 1 až 5 môže byť pre pracovníkov zavedený päťdenný pracovný týždeň s dvoma dňami pracovného voľna v týždni.

   Ak to dovoľuje povaha práce, podmienky prevádzky a všeobecný záujem, majú sa pracovníkom poskytovať dva súvislé dni nepretržitého odpočinku v týždni, pokiaľ možno tak, aby pripadali na nedeľu a sobotu (dni všeobecného voľna) alebo na nedeľu a pondelok.

   V ostatných prípadoch (najmä v nepretržitých výrobných prevádzkach a v odvetviach služieb) sa pracovníkom poskytujú dva súvislé alebo jednotlivé dni nepretržitého odpočinku v týždni v iných dňoch.
8. Pracovníkom, ktorých pracovný čas je rozvrhnutý nerovnomerne na jednotlivé týždne (§ 85 Zákonníka práce), môže sa v priebehu roka nerovnomerne rozvrhnúť aj počet dní nepretržitého odpočinku v týždni pri dodržaní § 92 Zákonníka práce.

Pracovníkom na pracoviskách s nepretržitým režimom práce, pracovníkom predajní a pracovníkom prevádzkární verejného stravovania najviac s dvoma pracovníkmi a so sedemdenným alebo šesťdenným režimom práce a pracovníkom predajní a prevádzkární verejného stravovania so sezónnym charakterom prevádzky môže sa ročný pracovný čas rozvrhnúť tak, aby im voľné dni tvorili súvislé, spolu najviac dvojtýždenné voľno; javiskovým a umeleckým pracovníkom umeleckých zariadení so sedemdenným alebo šesťdenným režimom práce môže sa ročný pracovný čas rozvrhnúť tak, aby im voľné dni vytvorili súvislé voľno, ktoré spolu s riadnou dovolenkou a náhradným voľnom neprevyšuje osem týždňov. Takto rozvrhnúť ročný pracovný čas možno však len vtedy, ak uvedeným pracovníkom nemožno poskytnúť voľné dni iným spôsobom a ak nemožno skrátiť ani ich denný pracovný čas.

9. Ak to vyžadujú vážne prevádzkové alebo zdravotné dôvody, možno skrátiť týždenný pracovný čas skrátením dĺžky smien pri ponechaní šesťdenného pracovného týždňa.

Ekonomické predpoklady

10. Skrátený týždenný pracovný čas môže organizácia zaviesť len vtedy, ak tým nedôjde
    a) k spomaleniu rastu objemu a kvality výroby a služieb, ani ich hospodárnosti,

Organizácie musia vytvoriť ekonomické predpoklady pre zabezpečenie plnej úhrady odpadnutého pracovného času z vlastných zdrojov (bez zvýšenia počtu pracovníkov, mzdových a investičných prostriedkov) s výnimkou čiastočnej úhrady poskytnutej vládou výnimočne pre niektoré úseky v odvetviach služieb, bez zvýšenia mzdových nákladov na jednotku výroby alebo výkonov (služieb), pri súčasnom zabezpečení tempa rastu miezd a jeho relácie k dosiahnutým ekonomickým výsledkom podľa politicko-hospodárskych smerníc pre reguláciu miezd a bez neoprávneného vzostupu cenovej hladiny.
Úbytok pracovného času sa uhradí využitím vnútorných rezerv, najmä trvalým zvýšením technicko-organizačnej úrovne výroby a služieb a dôsledným využívaním pracovného času.
Prechodom na skrátený pracovný čas nesmie v zásade vzrásť nadčasová práca, ale naopak jej podstatné obmedzenie treba považovať za trvalú úlohu aj pri skracovaní pracovného času.

b) k narušeniu vzťahov k organizáciám v nadväzujúcich odvetviach, najmä v doprave a energetike, a vzťahov výrobných organizácií k obchodným organizáciám.

V organizáciách, ktoré vzájomne kooperujú, prípadne vykonávajú priame dodávky do maloobchodnej siete, nesmie nový prevádzkový a pracovný režim narušiť dohodnutú plynulosť kooperácie, prípadne dodávok tovaru vrátane dodržania jeho sortimentu.
Organizácie prerokujú najneskôr v období určenom pre uzavieranie zmlúv na dodávku elektriny návrhy na jej prípadné zmeny s príslušnými dodávateľmi elektriny.
Prechod na skrátený pracovný čas nesmie mať za následok nevyužívanie základných prostriedkov v doprave a nahromadenie nárokov na osobnú a nákladnú prepravu v pracovných dňoch, ani vyvolať v doprave potrebu nových pracovných síl a prostriedkov. Nakládka aj vykládka bude zabezpečená vo všetkých dňoch týždňa na základe dohody prepravcu s dopravcom.
Túto dohodu dojednáva v železničnej doprave

a) organizácia, ktorá má mesačný prísun v priemere od 20 do 100 vozňových jednotiek, s príslušnou železničnou stanicou,

b) organizácia, ktorá má mesačný prísun od 101 do 1000 vozňových jednotiek, s príslušným prevádzkovým oddielom,

c) organizácia, ktorá má mesačný prísun viac ako 1000 vozňových jednotiek, s príslušnou správou dráhy;

v cestnej a mestskej doprave
organizácia s príslušným mestským, okresným, krajským národným výborom, prípadne s Národným výborom hlavného mesta Prahy alebo Národným výborom hlavného mesta Slovenska Bratislavy (ďalej len „krajský národný výbor“).
Pri linkách presahujúcich hranice kraja postupuje príslušný krajský národný výbor po dohode so všetkými ostatnými zúčastnenými krajskými národnými výbormi; prípadné potrebné zmeny na diaľkových linkách schvaľuje na návrh zúčastnených krajských národných výborov Ministerstvo dopravy.

Prevádzkové a pracovné režimy

11. Pri skrátení pracovného času podľa bodov 1 až 5 sa zavedú prevádzkové a pracovné režimy s prihliadnutím na záujmy pracovníkov a v súlade s potrebami spoločnosti i podmienkami prevádzky.

12. Dĺžka smeny nesmie prevýšiť 9 hodín a ranná smena nesmie sa zásadne začínať pred 6. hodinou rannou; výnimky sú možné len z vážnych prevádzkových, technických alebo dopravných dôvodov alebo kde to bude vyžadovať všeobecný záujem, prípadne kde bude pracovný čas rozvrhnutý nerovnomerne na jednotlivé týždne (§ 85 Zákonníka práce).

Pri rovnomernom rozvrhnutí pracovného času na jednotlivé týždne sa pracovný čas zásadne rozvrhne na päť pracovných dní v týždni. Ani pred voľným dňom nesmie byť kratší ako 8 hodín v rannej smene a na jednosmenných pracoviskách a 7 $^{1}/_{2}$ hodín v odpoludňajšej a nočnej smene, pokiaľ to nebude nevyhnutné zo zdravotných dôvodov.

13. Pri určení prevádzkových a pracovných režimov musí organizácia dbať na pokyny príslušného krajského národného výboru vydané po dohode s krajskou odborovou radou (§ 93 Zákonníka práce).

V priemysle, stavebníctve, poľnohospodárstve, lesnom a vodnom hospodárstve

14. Prechod na skrátený týždenný pracovný čas a päťdenný pracovný týždeň má prispieť k trvalému úsiliu o efektívne využitie základných fondov. Základným prevádzkovým a pracovným režimom je dvojsmenná prevádzka; trojsmennú alebo nepretržitú prevádzku treba zachovať, prípadne zaviesť tam, kde je to nevyhnutné alebo účelné z technologických, kapacitných, energetických alebo dopravných dôvodov alebo kde z ekonomických dôvodov treba maximálne využiť nákladné zariadenia.

15. Odporúča sa uplatniť aj na viacsmenných výrobných pracoviskách (s prihliadnutím najmä na konkrétne miestne ekonomické, prevádzkovo - organizačné, zdravotné a dopravné podmienky) prevádzkový a pracovný režim s dlhšou rannou smenou (8 1/2 hodín) ako riešenie, ktoré v najvyššej miere umožňuje zjednotiť záujem viacsmenných i jednosmenných výrobných pracovísk na zavedení päťdenného pracovného týždňa a na tomto základe skĺbiť začiatky a konce pracovného času s cestovnými poriadkami.

V odvetviach služieb

16. Skrátenie týždenného pracovného času v odvetviach služieb nesmie zhoršiť uspokojovanie potrieb obyvateľstva a organizácií. Pracovný čas v týchto odvetviach sa preto bude skracovať bez skracovania prevádzkového (otváracieho) času spravidla tak, že pracovníci sa budú cyklicky striedať.

17. Týždenný prevádzkový (otvárací) čas možno obmedziť len výnimočne, a to len na základe prieskumu dopytu, po prerokovaní s občanmi (na verejnej schôdzi občanov, resp. členov spotrebného družstva) a po schválení príslušným národným výborom.
Obmedzenie týždenného prevádzkového (otváracieho) času sa odporúča uplatniť len v týchto prípadoch:

    a) skrátením otváracieho času počas dňa pri predajniach a pri závodoch verejného stravovania najviac s troma pracovníkmi, v miestnom hospodárstve pri zberniach a ostatných prevádzkárňach najviac s dvoma pracovníkmi s priamym stykom so zákazníkmi, pri poštách III. a IV. kategórie najviac s dvoma pracovníkmi pri priehradkách (okrem vedúceho pošty), pri lekárňach najviac s dvoma pracovníkmi a pri kultúrnych zariadeniach s jedným prevádzkovým pracovníkom;

    b) zatváracími poldňami pri predajniach priemyslového tovaru najviac s troma pracovníkmi, pri predajniach potravín a zeleniny a pri závodoch verejného stravovania najviac so štyrmi pracovníkmi, v miestnom hospodárstve pri zberniach a ostatných prevádzkárňach najviac s dvoma pracovníkmi s priamym stykom so zákazníkmi a pri kultúrnych zariadeniach najviac s dvoma prevádzkovými pracovníkmi, ak nemožno poskytnúť voľné dni striedaním pracovníkov;

    c) zatváracími dňami pri predajniach potravín a zeleniny s jedným pracovníkom v mestách a najviac s dvoma pracovníkmi na dedinách, pri predajniach priemyslového tovaru najviac s dvoma pracovníkmi, pri závodoch verejného stravovania najviac s tromi pracovníkmi v mestách a najviac s dvoma pracovníkmi na dedinách a v miestnom hospodárstve pri zberniach a ostatných prevádzkárňach s jedným pracovníkom s priamym stykom so zákazníkmi; výnimočne pri poštách IV. až VI. kategórie a vo veľkých mestách (s viacerými poštami) určených Ústrednou správou spojov aj pri poštách III. kategórie; pri jasliach a materských školách, pokiaľ v týchto zariadeniach nie sú deti, ktorých obaja rodičia v sobotu pracujú (pri zachovaní rovnakej možnosti prijatia detí týchto rodičov do uvedených zariadení); pri lekárňach s jedným pracovníkom, alebo ak je v mieste s jednou lekárňou zabezpečený výdaj liekov iným spôsobom; pri kultúrnych zariadeniach s jedným prevádzkovým pracovníkom.

    Zatváracie dni v uvedených prípadoch zaviesť len v miestach, kde je v dostatočnej blízkosti zabezpečená prevádzka (predaj) v inej prevádzkovej jednotke, inak výnimočne len po dôkladnom prieskume dopytu. Na dedine však túto úpravu neuplatniť v čase rekreačnej a poľnohospodárskej sezóny. Na poštách zabezpečovať doručovanie zásielok a základnej poštovej služby aj v zatváracích dňoch.

18. Rozvrhnutie prevádzkového času i pracovné režimy v priebehu týždňa a z toho vyplývajúca pracovná kapacita organizácií v odvetviach služieb musia byť prispôsobené intenzite dopytu a

potrebám obyvateľstva a organizácií v jednotlivých dňoch týždňa i v jednotlivých denných hodinách a musia sa dohodnúť s príslušným národným výborom.

V dňoch špičkovej intenzity prevádzky (v umeleckých, kultúrnych a športových zariadeniach, maloobchode, verejnom stravovaní a službách miestneho hospodárstva) nesmú príslušné zariadenia, predajne a prevádzkárne oslabovať svoju kapacitu ani obmedzovaním prevádzkového (otváracieho) času, ani znížením počtu pracovníkov.

V ostatných odvetviach sa v súlade s uvedenými zásadami odporúča postupovať takto:

Verejná osobná doprava zabezpečí aj v sobotu v potrebnom rozsahu prepravu pracujúcich, ktorí budú v sobotu pracovať, žiakov do škôl i rekreačnú prepravu. Na poštách bude pracovná kapacita v sobotu zodpovedať intenzite prevádzky; pritom ani na poštách IV. až VI. kategórie nebude kapacita slabšia ako v nedeľu; v každom prípade bude zabezpečené doručovanie zásielok a základné poštové služby. V lôžkových zdravotníckych zariadeniach bude v sobotu predpoludním zabezpečený potrebný rozsah liečebných a ostatných služieb, ich plynulosť a kvalita. V ambulantných zdravotníckych zariadeniach nebude pracovná kapacita v sobotu oslabená o viac, než to zodpovedá zistenej frekvencii pacientov cez voľné soboty, aby sa ambulantná liečebná starostlivosť v sobotu predpoludním nezmenila len na pohotovostnú službu. Výdaj liekov bude v sobotu zachovaný v zásade v bežnom rozsahu.

Na ústredných orgánoch štátnej správy, na národných výboroch a na ostatných štátnych orgánoch

19. Pri skrátení týždenného pracovného času musí byť v plnom rozsahu zabezpečené plnenie úloh príslušného štátneho orgánu i jeho styk s občanmi, a to bez zvýšenia nárokov na spoločenské zdroje.

20. Týždenný pracovný čas na týchto orgánoch sa v zásade rozvrhne na päť pracovných dní tak, aby dni pracovného voľna pripadali na sobotu a nedeľu, a ak to vyžadujú miestne potreby a podmienky, aby sa pritom pracovný čas v jeden pracovný deň v týždni (spravidla v stredu) končil neskôr ako v ostatné dni, nie však neskôr ako o 18,00 hod. V dňoch pracovného voľna pritom treba zabezpečiť podľa miestnych podmienok a potrieb nevyhnutnú pracovnú pohotovosť na tých pracoviskách, ktoré zabezpečujú styk s občanmi alebo s podriadenými organizáciami. Začiatok pracovného času na štátnych orgánoch sa určí v rozmedzí od 6,30 do 7,30 hod.; v Prahe môže byť s ohľadom na dopravné pomery určený začiatok pracovného času na štátnych orgánoch v rozmedzí od 6,30 do 8,00 hodín.

21. Ostatnými štátnymi orgánmi sa pre postup podľa týchto zásad rozumejú orgány štátnej správy podriadené ústredným orgánom štátnej správy alebo národným výborom, súdy a prokuratúry.

Mzdové otázky Úhrada odpadnutého pracovného času

22. Pri prechode na skrátený týždenný pracovný čas musí sa úbytok pracovného času v zásade plne uhradiť zodpovedajúcim zvýšením hodinovej produktivity práce. Opatrenia na zabezpečenie rastu hodinovej produktivity práce v rozsahu potrebnom pre plnú úhradu odpadnutého pracovného času musia sa premietnuť do noriem spotreby práce (§ 114 Zákonníka práce), nie však paušálne, ale vzhľadom na rôzne možnosti na jednotlivých pracoviskách diferencovane, pri plnom využití možností prevádzať pracovníkov medzi jednotlivými pracoviskami (vrátane administratívy a ostatných režijných pracovísk) v rámci jednotlivých organizácií. Všetky tieto opatrenia musia sa vykonávať tak, aby sa nezvýšili celkové mzdové náklady na jednotku výroby alebo služieb.

Ak sa budú uvedené opatrenia uplatňovať v organizácii postupne už pred zavedením skráteného pracovného času ako nevyhnutný predpoklad pre zvýšenie hodinovej produktivity práce a ak budú mať za následok prechodné zvýšenie objemu produkcie, musia sa ihneď pri svojej realizácii premietnuť nielen do noriem spotreby práce, ale aj do prémiových ukazovateľov.

Úhrada mzdy za odpadnutý pracovný čas

23. Na úhradu mzdy za odpadnutý pracovný čas možno pre pracovníkov odmeňovaných podľa hodinových mzdových taríf (úkolových a časových) použiť niektorú z týchto foriem:

a) zvýšenú mzdovú tarifu (príloha č. 1 týchto zásad), t. j. mzdovú tarifu prepočítanú pre skrátený týždenný pracovný čas na jednosmenných pracoviskách (na 42 $^{1}/_{2}$ hodín týždenne). Tam, kde pre jednosmenné pracoviská vo výrobných ucelených organizačných jednotkách s nepretržitou prevádzkou zostáva zachovaný už predtým zavedený 42 hodinový týždenný pracovný čas, môže sa ako základ použiť mzdová tarifa prepočítaná na 42 hodín týždenne (príloha č. 1 vyhlášky č. 62/1966 Zb.).

Pri používaní zvýšenej mzdovej tarify prepočítanej na 42 1/2 hodín týždenne sa na viacsmenných výrobných pracoviskách poskytujú pre druhú a tretiu smenu percentné príplatky k mzdovej tarife vo výške 6% pri druhej a vo výške 13% pri tretej smene; pri používaní tarify prepočítanej na 42 hodín týždenne sú tieto príplatky 5% a 12%. Okrem toho patrí v doterajšej výške príplatok za nočnú prácu. Aby sa pritom neznížili doterajšie zárobky v odpoludňajšej a nočnej smene, zvýši sa percento príplatku k mzdovej tarife priemerným koeficientom zodpovedajúcim dosiahnutej výške nadtarifnej zložky. Pritom možno príplatok paušalizovať s prihliadnutím na výšku nadtarifnej zložky dosahovanej za určité obdobie; možno tak urobiť buď pre určité skupiny pracovníkov, pracovné úseky alebo skupiny kvalifikačných tried za odpracovanú smenu celkom.
Na prácach v podzemí pri ťažbe uhlia, rúd a nerudných surovín, v banskej výstavbe a na banských pracoviskách geologického prieskumu zostáva základom mzdová tarifa prepočítaná na 40 hodín týždenne (úprava Ministerstva baníctva č. 1 z 1. 4. 1967) bez uvedených príplatkov za prácu v druhej a tretej smene;

b) mzdové vyrovnanie k zárobku dosiahnutému v skrátenom pracovnom čase pri nezvýšenej mzdovej tarife ako dočasné opatrenie vo výnimočných prípadoch, v ktorých nemožno z časových dôvodov vykonať zmenu všetkých výrobných podkladov. Mzdové vyrovnanie sa poskytuje v tejto percentnej výške, ktorá zodpovedá úbytku fondu pracovného času (v úhrne za všetky smeny):

Percentná výška mzdového vyrovnania pri skrátení pracovného času

z týždennej dĺžky:		na týždennú dĺžku:	
	42 1/2 h	41 1/4 h	40,0 h
44 h	3,5 %	6,7 %	10,0 %
43 h	1,2 %	4,2 %	7,5 %
42 h	-	1,8 %	5,0 %

Do základu pre výpočet mzdového vyrovnania sa nezahŕňa mzda za prácu nadčas, náhrada mzdy pri prekážkach v práci s výnimkou náhrad pri prekážkach na strane organizácie, náhrada mzdy za dovolenku na zotavenie a za sviatky, príplatky všetkých druhov a prémie, výška ktorých sa nevypočítava zo mzdovej tarify alebo zárobku pracovníka.

24. Mesačné a týždenné mzdy pracovníkov, ktorí pracujú po určený týždenný pracovný čas, sa z dôvodov jeho skrátenia nemenia.

25. Pracovníci s hodinovou mzdou, ktorí majú kratší pracovný čas na vlastnú žiadosť alebo preto, že povaha práce nevyžaduje plný pracovný čas, dostanú mzdu podľa zvýšených mzdových taríf [bod 23 a)] alebo podľa doterajších mzdových taríf a mzdové vyrovnanie [bod 23 b)], či už sa im pracovný čas úmerne skráti alebo nie. Pracovníci s mesačnou alebo týždennou mzdou dostanú pomernú časť mesačnej alebo týždennej mzdy. Obdobne sa postupuje pri odmeňovaní mladistvých pracovníkov vo veku do 16 rokov, u ktorých je pracovný čas určený na 36 hodín týždenne.

26. Výška príplatkov, ktoré patria podľa skutočne odpracovaného času, zostáva nezmenená.

27. Na mzdové zvýhodnenie trvale sa opakujúcej práce v sobotu alebo v nedeľu (pokiaľ dni nepretržitého odpočinku v týždni nepripadajú na nedeľu a pondelok) sa organizáciám

odporúča vhodne použiť všetky nástroje súčasnej mzdovej sústavy (pobádacie zložky mzdy a rozpätia mzdových taríf), ak toto zvýhodnenie nie je už premietnuté do doterajších mzdových predpisov, prípadne ak sa neuplatňuje špecifická forma mzdy. Mzdové zvýhodnenie sobotnej a nedeľnej práce pritom nesmie prevýšiť 50 % základnej mzdy dosiahnutej za prácu v sobotu alebo nedeľu a nepatrí za prácu vo sviatok (pokiaľ pripadá na sobotu alebo nedeľu).

Toto mzdové zvýhodnenie sa však netýka sobotnej a nedeľnej práce vyplývajúcej z nerovnomerného rozvrhnutia pracovného času v priebehu dlhšieho ako dvanásťtýždenného obdobia (§ 85 Zákonníka práce).

Odmena pracovníkov s mesačnou mzdou za prácu nadčas

28. Pracovníci s mesačnou mzdou dostanú za každú hodinu práce nadčas, pokiaľ platné mzdové predpisy neustanovujú inak, jednu stopäťaosemdesiatinu základnej mesačnej mzdy a príslušný nadčasový príplatok.

Toto ustanovenie sa nevzťahuje na pracovníkov, u ktorých sa pri určení mzdy už prihliadalo na prípadnú prácu nadčas.

Pracovnoprávne otázky a nemocenské

29. Ak pracovník čerpá dovolenku na zotavenie vcelku alebo v kalendárnych týždňoch, dostane príslušný počet týždňov dovolenky bez ohľadu na to, či do uvedenej dovolenky pripadne alebo nepripadne voľný deň.

Ak pracovník čerpá dovolenku výnimočne v častiach kratších ako týždeň, patrí mu toľko pracovných dní, koľko by ich spravidla dostal, keby si vyberal dovolenku vcelku.
To znamená, že

a) pri jednom päťdennom pracovnom týždni počas štyroch týždňov si môže vybrať pracovník, ktorý má nárok na

dvojtýždennú dovolenku	12 pracovných dní,
trojtýždennú dovolenku	17 pracovných dní,
štvortýždennú dovolenku	23 pracovných dní,

b) pri dvoch päťdenných pracovných týždňoch počas štyroch týždňov môže si vybrať pracovník, ktorý má nárok na

dvojtýždennú dovolenku	11 pracovných dní,
trojtýždennú dovolenku	17 pracovných dní,
štvortýždennú dovolenku	22 pracovných dní,

c) pri troch päťdenných pracovných týždňoch počas štyroch týždňov môže si vybrať pracovník, ktorý má nárok na

dvojtýždennú dovolenku	11 pracovných dní,
trojtýždennú dovolenku	16 pracovných dní,
štvortýždennú dovolenku	21 pracovných dní,

d) pri štyroch päťdenných pracovných týždňoch počas štyroch týždňov môže si vybrať pracovník, ktorý má nárok na

dvojtýždennú dovolenku	10 pracovných dní,
trojtýždennú dovolenku	15 pracovných dní,
štvortýždennú dovolenku	20 pracovných dní.

Ak si pracovník vyberá dovolenku čiastočne po týždňoch a čiastočne po dňoch, taktiež platí, že mu patrí v úhrne najviac toľko pracovných dní dovolenky, koľko by ich dostal podľa predchádzajúceho výpočtu.
Pri určení pomernej časti dodatkovej dovolenky sa vychádza vždy zo zásady, že jedna dvanástina dodatkovej dovolenky tvorí polovicu pracovného dňa bez ohľadu na rozsah skrátenia týždenného pracovného času.
Spôsob čerpania dovoleniek v organizáciách, v ktorých je pracovný čas rozvrhnutý nerovnomerne v priebehu celého kalendárneho roka (§ 85 Zákonníka práce), môže primerane podľa týchto zásad upraviť príslušný ústredný orgán po dohode s ústredným výborom odborového zväzu a so súhlasom Ústrednej rady odborov; pritom môže určiť aj vhodný postup pri poskytovaní náhrady mzdy za dovolenku.

30. Náhradu mzdy za dovolenku dostane pracovník za toľko pracovných dní, koľko mu ich podľa harmonogramu smien v čase jeho dovolenky odpadlo, či už vyberá dovolenku vcelku, po týždňoch alebo po kratších častiach. Náhrada mzdy za dovolenku patrí vo výške priemerného zárobku.

31. Voľný deň v týždni, ktorý pracovník získa skrátením pracovného času (úpravou prevádzkových a pracovných režimov), sa posudzuje ako deň nepretržitého odpočinku pracovníka v týždni.

32. Skrátenie týždenného pracovného času sa pre výpočet priemerného zárobku (§ 275 Zákonníka práce a § 30 až 34 vládneho nariadenia č. 66/1965 Zb.) nepovažuje za trvalú zmenu základnej mzdy.

33. Skrátenie týždenného pracovného času sa ani pre účely nemocenského poistenia nepovažuje za trvalú zmenu základnej mzdy. Denná výška nemocenského (podpory pri ošetrovaní člena rodiny) sa v organizácii zisťuje podľa záväzných tabuliek vydaných Ústrednou radou odborov.*)
Pri výpočte nemocenského (podpory pri ošetrovaní člena rodiny) sa postupuje takto:

a) Pri skrátení pracovného času na 40 hodín týždenne rozvrhnutého do piatich pracovných dní pracovníkom pod zemou pri ťažbe uhlia, rúd a nerudných surovín, v banskej výstavbe a na banských pracoviskách geologického prieskumu sa pre výpočet používa „Tabuľka III b, c pre súbor pracovníkov so 40 hodinovým týždenným pracovným časom rozvrhnutým do piatich pracovných dní“.

Pritom

1. pracovníkom, ktorým sa nemocenské určí z priemernej hrubej hodinovej mzdy (časť A tabuľky), sa zvýši priemerná hrubá hodinová mzda zistená v rozhodujúcom období koeficientom, výška ktorého zodpovedá pomeru týždenného pracovného času, ktorý platil v rozhodujúcom období, k skrátenému 40 hodinovému týždennému pracovnému času;

2. pracovníkom, ktorým sa nemocenské určí z priemernej hrubej mesačnej mzdy (časť B tabuľky), sa základ pre určenie dávky nemení;

3. pracovníkom, ktorým sa nemocenské určí z priemernej hrubej dennej mzdy (časť C tabuľky), treba priemernú hrubú dennú mzdu určiť znovu, a to v zásade tak, že sa započítateľný zárobok v rozhodujúcom období delí takým počtom pracovných dní, ktoré by v rozhodujúcom období boli pre pracovníka pracovnými dňami, keby v ňom už platil skrátený 40 hodinový týždenný pracovný čas rozvrhnutý do piatich pracovných dní.

b) Pri skrátení pracovného času na 40 hodín týždenne s päťdenným pracovným týždňom pracovníkom na výrobných pracoviskách s nepretržitým a trojsmenným režimom práce alebo pri skrátení pracovného času na 41 $^1/_4$ hodín týždenne s päťdenným pracovným týždňom pracovníkom na výrobných pracoviskách s dvojsmenným režimom práce, alebo pri skrátení pracovného času na 42 $^1/_2$ hodín týždenne s päťdenným pracovným týždňom pracovníkom na ostatných pracoviskách sa pre výpočet používa „Tabuľka VII/b pre súbor pracovníkov so 42 $^1/_2$ hodinovým týždenným pracovným časom rozvrhnutým do piatich pracovných dní“. Pracovníkom, ktorým sa nemocenské určí z priemernej hrubej hodinovej mzdy (časť A tabuľky), sa zvýši priemerná hrubá hodinová mzda zistená v rozhodujúcom období koeficientom, ktorého výška zodpovedá pomeru týždenného pracovného času, ktorý platil v rozhodujúcom období, k skrátenému 42 $^1/_2$ hodinovému týždennému pracovnému času; ak v rozhodujúcom období už platil uvedený skrátený týždenný pracovný čas, nezahŕňa sa do započítateľného zárobku percentný príplatok k mzdovej tarife pre druhú a tretiu smenu. U pracovníkov, ktorým sa nemocenské určí z priemernej hrubej mesačnej

mzdy (časť B tabuľky) alebo z priemernej hrubej dennej mzdy (časť C tabuľky), sa postupuje obdobne ako v prípadoch uvedených pod písmenom a); ak však v rozhodujúcom období už platil uvedený skrátený týždenný pracovný čas a ak sa nemocenské určí z priemernej hrubej dennej mzdy, percentný príplatok k mzdovej tarife pre druhú a tretiu smenu sa do započítateľného zárobku zahŕňa.

34. Pracovníkom, u ktorých vznikla pracovná neschopnosť predo dňom zavedenia nového rozvrhnutia pracovného času a trvala aj po tom, sa pri výpočte a poskytovaní nemocenského postupuje až do jej skončenia doterajším spôsobom, t. j. tak, že aj po zavedení skráteného týždenného pracovného času (úpravy prevádzkových a pracovných režimov) sa dávka poskytuje v rovnakej výške a za všetky pracovné dni (platené sviatky), ktoré by boli pracovnými dňami pracovníka, keby nedošlo k novej úprave pracovného času. U pracovníkov, u ktorých vznikla pracovná neschopnosť po úprave pracovného času, postupuje sa podľa všeobecných predpisov o nemocenskom poistení a podľa týchto zásad.

Organizácia prechodu na 40, 41 $^1/_4$ a 42 $^1/_2$ hodinový týždenný pracovný čas s päťdenným pracovným týždňom

35. Organizácie môžu zaviesť skrátený týždenný pracovný čas po vytvorení ekonomických predpokladov v zásade buď k 1. januáru, alebo k poslednej nedeli v máji alebo k poslednej nedeli v septembri (termíny spojené s úpravami cestovných poriadkov v každom roku), a to začínajúc 29. septembrom 1968.

36. Organizácie môžu zaviesť týždenný pracovný čas skrátený podľa týchto zásad len po predchádzajúcom schválení príslušným ústredným orgánom a organizácie riadené národnými výbormi len po predchádzajúcom schválení príslušným krajským národným výborom. Schvaľujúce orgány pritom postupujú po dohode s príslušnými odborovými orgánmi. Pred schválením sú povinné preveriť, či sú pre zavedenie skráteného pracovného času splnené ustanovené predpoklady, či nové prevádzkové a pracovné režimy sú dohodnuté so všetkými zúčastnenými orgánmi (bod 10) a či sú najmä v súlade s pokynmi príslušného krajského národného výboru (bod 13).

Schválenie nezbavuje organizáciu zodpovednosti za to, že pre zavedenie skráteného pracovného času boli vytvorené ekonomické predpoklady a že skrátenie pracovného času nebude mať nepriaznivé ekonomické dôsledky.

37. V prechodnom období od zavedenia skráteného týždenného pracovného času v organizáciách spravidla do konca nasledujúceho kalendárneho roka schvaľujúci orgán sleduje dosahované ekonomické výsledky. Ak zistí nedostatky, zabezpečí nápravu. V odôvodnených prípadoch organizácii uloží návrat k pôvodnému týždennému pracovnému času.

38. Právomoc schvaľovať prechod jednotlivých organizácií na skrátený týždenný pracovný čas (bod 36) a rozhodovať podľa bodu 37 môžu ústredné orgány preniesť až na generálne (odborové) riaditeľstvá, prípadne im na roveň postavené orgány a krajské národné výbory na okresné národné výbory pri organizáciách riadených národnými výbormi.

39. Krajské národné výbory v spolupráci s príslušnými orgánmi energetiky a dopravy a po dohode s krajskou odborovou radou (§ 93 Zákonníka práce) koordinujú uplatnenie prevádzkových a pracovných režimov vo všetkých organizáciách na území kraja najmä z týchto hľadísk:

a) zladujú určenie začiatku a konca pracovného času v súlade s týmito zásadami tak, aby sa čo najviac obmedzili straty času pracovníkov pri čakaní na dopravné prostriedky. Odchýlky od všeobecnej úpravy cestovných poriadkov umožňujú len tak, aby sa nenarušila verejná doprava prednostne prispôsobená tejto úprave. Pritom dbajú na to, aby sa ranná smena zásadne nezačínala pred 6. hodinou rannou, pokiaľ to nie je nevyhnutne potrebné z dôvodov uvedených v bode 12;

b) pri výrobných organizáciách, ktoré si zatiaľ nevytvoria predpoklady pre skrátenie týždenného pracovného času v plnom rozsahu podľa bodov 1 až 5 a zavedú od 29. septembra 1968 na prechodný čas iba tri voľné soboty v priebehu štyroch týždňov, koordinujú prevádzkové a pracovné režimy tak, aby zostávajúca pracovná sobota pripadala na týždne, ktorých poradie od začiatku roka je deliteľné štyrmi;

c) určujú termín pre začatie skracovania pracovného času v odvetviach služieb v súlade s bodom 35 a koordinujú prevádzkové a pracovné režimy v organizáciách tak, aby bolo zabezpečené zásobovanie a činnosť služieb aj cez voľné soboty v súlade s potrebami obyvateľstva.

Záverečné ustanovenia

40. Do zavedenia skráteného týždenného pracovného času podľa týchto zásad sa postupuje podľa vyhlášky č. 62/1966 Zb.

41. Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Minister:

Štancel v. r.

Príloha č. 1 vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí č. 63/1968 Zb.

PREPOČÍTANÉ HODINOVÉ MZDOVÉ TARIFY V Kčs PRI SKRÁTENOM PRACOVNOM ČASE
(čísla stupníc sú zhodné s označením stupníc podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 62/1966 Zb.)

Por. číslo	Trieda	1	2	3	4	5	6	7	8
3.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	4,00	4,70	5,50	6,30	7,10	8,10	9,20	10,40
	tarify pre 42,5 hod.	4,30	5,10	5,95	6,80	7,70	8,75	9,95	11,25
4.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,70	4,40	5,10	5,85	6,60	7,35	8,30	9,75
	tarify pre 42,5 hod.	4,00	4,75	5,50	6,35	7,15	7,95	9,00	10,55
5.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	4,00	4,50	5,15	5,90	6,65	7,55	8,55	9,70
	tarify pre 42,5 hod.	4,30	4,85	5,55	6,40	7,20	8,15	9,25	10,50
6.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	4,70	5,15	5,70	6,30	7,00	7,75	8,65	9,60
	tarify pre 42,5 hod.	5,10	5,55	6,15	6,80	7,60	8,40	9,35	10,40
7.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	4,45	4,90	5,50	6,15	6,85	7,65	8,55	9,60
	tarify pre 42,5 hod.	4,80	5,30	5,95	6,65	7,40	8,30	9,25	10,40
8.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,90	4,40	5,00	5,70	6,45	7,35	8,30	9,40
	tarify pre 42,5 hod.	4,20	4,75	5,40	6,15	7,00	7,95	9,00	10,15

Stupnice č. 1 a 2 podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 62/1966 Zb. neboli prepočítané, pretože sú uplatnené na pracoviskách so 42, resp. 40 hodinovým týždenným pracovným časom.

9.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	4,30	4,75	5,30	5,90	6,60	7,35	8,25	9,20
	tarify pre 42,5 hod.	4,65	5,15	5,75	6,40	7,15	7,95	8,95	9,95
10.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	4,05	4,50	5,10	5,75	6,45	7,25	8,15	9,20
	tarify pre 42,5 hod.	4,40	4,85	5,50	6,20	7,00	7,85	8,80	9,95
11.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,80	4,40	5,00	5,70	6,50	7,30	8,10	9,20
	tarify pre 42,5 hod.	4,10	4,75	5,40	6,15	7,05	7,90	8,75	9,95

12.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,80	4,30	4,90	5,55	6,30	7,15	8,10	9,20
	tarify pre 42,5 hod.	4,10	4,65	5,30	6,00	6,80	7,75	8,75	9,95
13.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	4,20	4,65	5,20	5,80	6,50	7,25	8,15	9,10
	tarify pre 42,5 hod.	4,55	5,05	5,65	6,30	7,05	7,85	8,80	9,85
14.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,60	4,10	4,70	5,35	6,10	6,95	7,95	9,10
	tarify pre 42,5 hod.	3,90	4,45	5,10	5,80	6,60	7,50	8,60	9,85
15.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,75	4,20	4,80	5,45	6,15	6,95	7,85	8,90
	tarify pre 42,5 hod.	4,05	4,55	5,20	5,90	6,65	7,50	8,50	9,60
16.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,35	3,95	4,60	5,25	5,95	6,65	7,55	8,85
	tarify pre 42,5 hod.	3,65	4,25	5,00	5,70	6,45	7,20	8,15	9,60
17.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	4,10	4,55	5,05	5,65	6,30	7,00	7,85	8,80
	tarify pre 42,5 hod.	4,45	4,95	5,45	6,10	6,80	7,60	8,50	9,55
18.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,65	4,10	4,70	5,35	6,05	6,85	7,75	8,80
	tarify pre 42,5 hod.	3,95	4,45	5,10	5,80	6,55	7,40	8,40	9,55
19.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,30	3,75	4,25	5,35	6,05	6,85	7,75	8,80
	tarify pre 42,5 hod.	3,60	4,05	4,60	5,80	6,55	7,40	8,40	9,55
20.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,95	4,50	5,00	5,60	6,25	7,05	7,80	8,65
	tarify pre 42,5 hod.	4,25	4,85	5,40	6,05	6,75	7,65	8,45	9,35
21.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,60	4,05	4,55	5,10	5,75	6,55	7,45	8,50
	tarify pre 42,5 hod.	3,90	4,40	4,95	5,50	6,20	7,10	8,05	9,20
22.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,45	3,95	4,45	5,10	5,80	6,50	7,40	8,40
	tarify pre 42,5 hod.	3,75	4,25	4,80	5,50	6,30	7,05	8,00	9,10

23.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,35	3,80	4,35	5,00	5,65	6,45	7,35	8,40
	tarify pre 42,5 hod.	3,65	4,10	4,70	5,40	6,10	7,00	7,95	9,10
24.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,00	3,40	3,85	4,95	5,65	6,45	7,35	8,40
	tarify pre 42,5 hod.	3,25	3,70	4,15	5,35	6,10	7,00	7,95	9,10
25.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,60	4,00	4,55	5,15	5,80	6,55	7,40	8,35
	tarify pre 42,5 hod.	3,90	4,35	4,95	5,60	6,30	7,10	8,00	9,05
26.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,40	3,90	4,50	5,10	5,80	6,60	7,40	8,30
	tarify pre 42,5 hod.	3,70	4,20	4,85	5,50	6,30	7,15	8,00	9,00
27.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,30	3,75	4,25	4,85	5,50	6,20	7,05	8,00
	tarify pre 42,5 hod.	3,60	4,05	4,60	5,25	5,95	6,70	7,65	8,65
28.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,20	3,65	4,15	4,75	5,40	6,15	7,00	8,00
	tarify pre 42,5 hod.	3,45	3,95	4,50	5,15	5,85	6,65	7,60	8,65
29.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,00	3,40	3,85	4,85	5,50	6,20	7,05	8,00
	tarify pre 42,5 hod.	3,25	3,70	4,15	5,25	5,95	6,70	7,65	8,65
30.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,65	4,05	4,55	5,10	5,70	6,40	7,10	7,85
	tarify pre 42,5 hod.	3,95	4,40	4,95	5,50	6,15	6,95	7,70	8,50
31.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,60	4,10	4,55	5,10	5,70	6,40	7,10	7,85
	tarify pre 42,5 hod.	3,90	4,45	4,95	5,50	6,15	6,95	7,70	8,50
32.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,20	3,60	4,10	4,65	5,25	6,00	6,80	7,75
	tarify pre 42,5 hod.	3,45	3,90	4,45	5,05	5,70	6,50	7,35	8,40
33.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,15	3,60	4,05	4,65	5,25	5,95	6,75	7,65
	tarify pre 42,5 hod.	3,40	3,90	4,40	5,05	5,70	6,45	7,30	8,30

34.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,45	3,90	4,35	4,90	5,50	6,10	6,80	7,50
	tarify pre 42,5 hod.	3,75	4,20	4,70	5,30	5,95	6,60	7,35	8,10
35.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,30	3,75	4,25	4,75	5,35	6,00	6,70	7,50
	tarify pre 42,5 hod.	3,60	4,05	4,60	5,15	5,80	6,50	7,25	8,10
36.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,30	3,65	4,00	4,55	5,15	5,85	6,65	7,50
	tarify pre 42,5 hod.	3,60	3,95	4,35	4,95	5,60	6,35	7,20	8,10
37.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,20	3,60	4,00	4,60	5,20	5,80	6,50	7,30
	tarify pre 42,5 hod.	3,45	3,90	4,35	5,00	5,65	6,30	7,05	7,90
38.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,00	3,40	3,85	4,40	5,00	5,65	6,40	7,30
	tarify pre 42,5 hod.	3,25	3,70	4,15	4,75	5,40	6,10	6,95	7,90
39.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,65	4,00	4,40	4,90	5,40	5,95	6,55	7,25
	tarify pre 42,5 hod.	3,95	4,35	4,75	5,30	5,85	6,45	7,10	7,85
40.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,30	3,70	4,15	4,65	5,20	5,80	6,45	7,15
	tarify pre 42,5 hod.	3,60	4,00	4,50	5,05	5,65	6,30	7,00	7,75
41.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,45	3,80	4,20	4,65	5,15	5,70	6,25	6,90
	tarify pre 42,5 hod.	3,75	4,10	4,55	5,05	5,60	6,15	6,80	7,45
42.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,00	3,40	3,85	4,30	4,85	5,45	6,10	6,80
	tarify pre 42,5 hod.	3,25	3,70	4,15	4,65	5,25	5,90	6,60	7,35
43.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,30	3,65	4,00	4,45	4,90	5,40	5,95	6,60
	tarify pre 42,5 hod.	3,60	3,95	4,35	4,80	5,30	5,65	6,45	7,15
44.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	2,90	3,25	3,65	4,15	4,70	5,25	5,90	6,60
	tarify pre 42,5 hod.	3,15	3,50	3,95	4,50	5,10	5,70	6,40	7,15

45.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	2,90	3,20	3,60	4,10	4,60	5,20	5,80	6,60
	tarify pre 42,5 hod.	3,15	3,45	3,90	4,45	5,00	5,65	6,30	7,15

46.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,00	3,30	3,65	4,10	4,50	5,10	5,75	6,55
	tarify pre 42,5 hod.	3,25	3,60	3,95	4,45	4,85	5,50	6,20	7,10

47.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,00	3,30	3,65	4,05	4,45	4,90	5,40	6,00
	tarify pre 42,5 hod.	3,25	3,60	3,95	4,40	4,80	5,30	5,85	6,50

48.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	2,60	2,95	3,30	3,70	4,20	4,75	5,30	6,00
	tarify pre 42,5 hod.	2,80	3,20	3,60	4,00	4,55	5,15	5,75	6,50

49.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	4,45	4,90	5,40	6,00	6,60	7,30		
	tarify pre 42,5 hod.	4,80	5,30	5,85	6,50	7,15	7,90		

50.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,75	4,10	4,50	4,95	5,40	5,90	6,55	
	tarify pre 42,5 hod.	4,05	4,45	4,85	5,35	5,85	6,40	7,10	

51.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,70	4,20	4,75	5,45	6,15	6,90		
	tarify pre 42,5 hod.	4,00	4,55	5,15	5,90	6,65	7,45		

52.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	stupne mzdového rozpätia	1	3,75	4,10	4,70	5,30	5,95	6,70	7,50	8,45
			2	3,85	4,25	4,85	5,50	6,20	7,00	7,90	8,95
			3	3,90	4,40	5,00	5,70	6,45	7,35	8,30	9,40
			4	4,00	4,50	5,20	5,95	6,75	7,65	8,65	9,90
			5	4,05	4,65	5,35	6,15	7,00	7,95	9,10	10,40
	tarify pre 42,5 hod.		1	4,05	4,45	5,10	5,75	6,45	7,25	8,10	9,15
			2	4,15	4,60	5,25	5,95	6,70	7,60	8,55	9,65
			3	4,20	4,75	5,40	6,15	7,00	7,95	9,00	10,15
			4	4,35	4,85	5,65	6,45	7,30	8,30	9,35	10,70
			5	4,40	5,05	5,80	6,65	7,60	8,60	9,85	11,25

53.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	stupne mzdového rozpätia	1	3,50	3,85	4,40	4,95	5,55	6,25	7,00	7,90
			2	3,60	4,00	4,55	5,15	5,80	6,55	7,40	8,35
			3	3,65	4,10	4,70	5,35	6,05	6,85	7,75	8,80
			4	3,70	4,20	4,85	5,55	6,30	7,15	8,10	9,25
			5	3,80	4,35	5,00	5,75	6,55	7,45	8,50	9,70
	tarify pre 42,5 hod.		1	3,80	4,15	4,75	5,35	6,00	6,75	7,60	8,55
			2	3,90	4,35	4,95	5,60	6,30	7,10	8,00	9,05
			3	3,95	4,45	5,10	5,80	6,55	7,40	8,40	9,55
			4	4,00	4,55	5,25	6,00	6,80	7,75	8,75	10,00
			5	4,10	4,70	5,40	6,20	7,10	8,05	9,20	10,50

54.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	stupne mzdového rozpätia	1	3,40	3,80	4,30	4,85	5,40	6,00	6,75	7,60
			2	3,50	3,90	4,40	5,00	5,60	6,30	7,10	8,00
			3	3,60	4,00	4,55	5,15	5,80	6,55	7,40	8,35
			4	3,70	4,10	4,70	5,30	6,00	6,80	7,70	8,70
			5	3,80	4,20	4,80	5,45	6,20	7,10	8,05	9,10
	tarify pre 42,5 hod.		1	3,70	4,10	4,65	5,25	5,85	6,50	7,30	8,25
			2	3,80	4,20	4,75	5,40	6,10	6,80	7,70	8,65
			3	3,90	4,35	4,95	5,60	6,30	7,10	8,00	9,05
			4	4,00	4,45	5,10	5,75	6,50	7,35	8,35	9,40
			5	4,10	4,55	5,20	5,90	6,70	7,70	8,70	9,85

55.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	stupne mzdového rozpätia	1	3,10	3,55	4,00	4,55	5,10	5,70	6,45	7,30
			2	3,20	3,65	4,10	4,70	5,30	5,95	6,75	7,65
			3	3,30	3,75	4,25	4,85	5,50	6,20	7,05	8,00
			4	3,40	3,85	4,40	5,00	5,70	6,45	7,35	8,35
			5	3,50	3,95	4,50	5,15	5,90	6,70	7,65	8,70
	tarify pre 42,5 hod.		1	3,35	3,85	4,35	4,95	5,50	6,15	7,00	7,90
			2	3,45	3,95	4,45	5,10	5,75	6,45	7,30	8,30
			3	3,60	4,05	4,60	5,25	5,95	6,70	7,65	8,65
			4	3,70	4,15	4,75	5,40	6,15	7,00	7,95	9,05
			5	3,80	4,25	4,85	5,60	6,40	7,25	8,30	9,40

56.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	3,65	4,10	4,70	5,90	6,65	7,55	8,55	9,70
	tarify pre 42,5 hod.	3,95	4,45	5,10	6,40	7,20	8,15	9,25	10,50

Por. číslo	Trieda	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

57.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	4,70	5,15	5,70	6,30	7,00	7,75	8,65	9,60	10,70	11,85
	tarify pre 42,5 hod.	5,10	5,60	6,15	6,80	7,60	8,40	9,35	10,40	11,60	12,85

58.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	4,40	4,85	5,35	5,90	6,50	7,20	8,00	8,85	9,80	10,90
	tarify pre 42,5 hod.	4,75	5,25	5,80	6,40	7,05	7,80	8,65	9,60	10,60	11,80

Por. číslo	Trieda	1	2	3	4	5	6	7	8

59.	tarify pre 46 hod. týždenný pracovný čas	4,85	5,00	5,50	6,20	7,05			
	tarify pre 42,5 hod.	5,25	5,40	5,95	6,70	7,65			

1 E H *)	tarify pre 44 hod.	4,20	4,70	5,30	6,00	6,70	7,55	8,50	9,60
	tarify pre 42,5 hod.	4,35	4,85	5,50	6,20	6,95	7,80	8,80	9,95

2 A H *)	tarify pre 44 hod.	4,15	4,60	5,15	5,80	6,45	7,25	8,15	9,10
	tarify pre 42,5 hod.	4,30	4,75	5,35	6,00	6,70	7,50	8,45	9,40

8 B H *)	tarify pre 44 hod.	1	3,10	3,50	4,00	4,50	5,20	5,85	6,60	7,50
		2	3,45	3,90	4,45	5,05	5,75	6,50	7,35	8,35
		3	3,80	4,30	4,90	5,60	6,30	7,15	8,10	9,20
	tarify pre 42,5 hod.	1	3,20	3,60	4,15	4,65	5,40	6,10	6,85	7,75
		2	3,55	4,05	4,60	5,25	5,95	6,75	7,60	8,65
		3	3,95	4,45	5,10	5,80	6,50	7,40	8,40	9,50

8 B H *)	tarify pre 44 hod.	1	2,85	3,20	3,55	4,50	5,20			
		2	3,15	3,55	4,00	5,05	5,75			
		3	3,45	3,90	4,45	5,60	6,30			
	tarify pre 42,5 hod.	1	2,95	3,30	3,70	4,65	5,40			
		2	3,25	3,70	4,15	5,25	5,95			
		3	3,55	4,05	4,60	5,80	6,50			

Príloha č. 2 vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí č. 63/1968 Zb.

Príklady výpočtu práce nadčas, príplatkov k zárobku za prácu v druhej a tretej smene, priemerného zárobku pre náhradu mzdy a nemocenského pri nerovnomernej dĺžke pracovných smien

I. Výpočet práce nadčas

Pri uplatnení nerovnomernej dĺžky pracovných smien sa pri posudzovaní práce nadčas vychádza z vopred určeného rozvrhnutia pracovného času (počtu smien) za týždeň. Prácou nadčas je práca vykonávaná nad týždenný pracovný čas vyplývajúci z určenej dĺžky smien, v ktorých mal pracovník pracovať; prácou nadčas je preto aj práca vykonávaná v dňoch, na ktoré pracovníkovi pripadá nepretržitý odpočinok v týždni.

Uvedené príklady vychádzajú z dĺžky rannej smeny 8,5 hodín, odpoludňajšej smeny 8,0 hodín a nočnej smeny 7,5 hodín.

Príklad

Odprac. smeny pracovníkom		P	U	S	Š	Pia	So	N	Odprac. hodiny za týždeň	z toho práca nadčas
a)	R	8,5	8,5	10,0						
	O				8,0				42,5	1,5
	N					7,5	V	V		
b)	R	8,5	8,2							
	O			10,0	8,0				42,5	2
	N					7,5	V	V		
c)	R	8,5	8,5							
	O				8,0				42,5	2,5
	N			10,0		7,5	V	V		
d)	R	-	8,5							
	O			10,0	9,0				42,5	3,0
	N					7,5	V	7,5		

Vysvetlivky:

R = ranná smena

O = odpoludňajšia smena

N = nočná smena

V = voľný deň

- = zameškaná smena pre neospravedlnenú neprítomnosť v práci

Ak pracovník odpracoval jemu určený počet smien podľa rozvrhu týždenného pracovného času, je prácou nadčas odpracovaný čas nad určenú dĺžku smeny (rannej, odpoludňajšej, nočnej), v ktorej skutočne pracoval. V prípade a) odpracoval pracovník v stredu v rannej smene 10 hodín, a preto má 1,5 hodiny práce nadčas. V prípade b) odpracoval v stredu v odpoludňajšej smene 10 hodín, a preto má 2 hodiny nadčas. V prípade c) odpracoval v stredu 10 hodín v nočnej smene, a preto má 2,5 hodiny práce nadčas. V prípade d) zameškal pre neospravedlnenú neprítomnosť v

práci pondelňajšiu rannú smenu. V stredu odpracoval v odpoludňajšej smene 2 hodiny a vo štvrtok 1 hodinu mimo rámca smien. V nedeľu, keď mal mať voľný deň, odpracoval však v nočnej smene 7,5 hodiny, takže odpracoval za týždeň spolu 42,5 hodín. Jeho pracovný čas v danom týždni bol podľa rozvrhu smien (vrátane zameškanej smeny) 39,5 hodín. Odpracoval teda 3 hodiny práce nadčas.

Ak pracovník pracuje na dvojsmennom pracovisku len v odpoludňajšej smene, je jeho prácou nadčas práca nad 40 hodín týždenne. Obdobne ak pracuje na trojsmennom pracovisku len v nočnej smene, je prácou nadčas práca nad 37,5 hodiny týždenne.

II. Výpočet paušálneho príplatku k dosiahnutému zárobku v druhej a tretej smene u pracovníkov odmeňovaných podľa hodinových mzdových taríf prepočítaných na 42,5 hodinový týždenný pracovný čas

Pri nerovnomernej dĺžke pracovných smien a uplatnení mzdovej tarify na 42 1/2 hodín týždenne sa úhrada mzdy za progresívnejšie skrátenie pracovného času na dvojsmenných a trojsmenných pracoviskách vykoná formou príplatkov vo výške 6 % k zárobku dosiahnutému v odpoludňajšej smene a 13 % k zárobku dosiahnutému
v nočnej smene.

Príplatok teda zahŕňa jednak časť tarifnej mzdy rovnajúcej sa úbytku pracovného času v druhej, resp. tretej smene oproti rannej smene, jednak priemernú výšku nadtarifnej zložky mzdy.

Tento príplatok môžu organizácie určiť bez ohľadu na uplatnenú formu mzdy paušálnou sumou, napr. pre určitú kvalifikačnú triedu (niekoľko kvalifikačných tried) alebo pre určité skupiny pracovníkov alebo pre pracovné úseky.

Paušálny príplatok k dosiahnutému zárobku v druhej, resp. tretej smene sa poskytuje bez ohľadu na to, či smena bola odpracovaná v rámci určeného týždenného pracovného času alebo ako práca nadčas.

Ak pracovník neodpracuje pre prekážku v práci (§ 63 vl. nariadenia č. 66/1965 Zb.) celú začatú smenu, posudzuje sa táto smena pre účely poskytnutia tohto príplatku za odpracovanú.

Výšku paušálneho príplatku treba upravovať podľa pohybu nadtarifnej zložky miezd, spravidla za jednoročné obdobie.

Konkrétny spôsob výpočtu tohto príplatku treba určiť v kolektívnej zmluve.

Príklad výpočtu paušalizácie príplatku

	Trieda TKK							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Hodinová mzdové tarifa v Kčs prepočítaná na 42,5 hodinový týždenný pracovný čas	3,60	4,05	4,60	5,25	5,95	6,70	7,65	8,65
I. **Tarifná mzda v Kčs**								
a) pre rannú smenu 8,5 hod.	30,60	34,45	39,10	44,65	50,60	59,95	65,00	73,55
b) pre odpoludňajšiu smenu 8 hodín	28,80	32,40	36,80	42,00	47,60	53,60	61,20	69,20
c) pre nočnú smenu 7,5 hod.	27,00	30,40	34,50	39,40	44,60	53,30	57,40	64,90
2. **Príplatok za kratšiu pracovnú smenu oproti rannej smene vypočítaný z tarifnej mzdy v Kčs**								
- za odpoludňajšiu smenu (6 %)	1,80	2,05	2,30	2,65	3,00	3,35	3,80	4,35
- za nočnú smenu (13 %)	3,60	4,05	4,60	5,25	6,00	6,65	7,60	8,65
3. **Koeficient priemernej nadtarifnej zložky mzdy*)**	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3
4. **Paušálny príplatok v Kčs**								
(súčin položky 2 a 3)								
- za odpoludňajšiu smenu	2,00	2,25	2,75	3,20	3,90	4,35	4,95	5,65
- za nočnú smenu	4,00	4,45	5,50	6,30	7,80	8,65	9,90	11,25

V záujme zjednodušenia sa odporúča zaokrúhliť paušálny príplatok na celé Kčs smerom nahor.

III. Príklady výpočtu priemerného zárobku pre náhradu mzdy u pracovníkov odmeňovaných podľa hodinových mzdových taríf

Priemerný zárobok sa zisťuje za tzv. rozhodujúce obdobie (spravidla je to predchádzajúci kalendárny rok), a to podľa § 30-34 vládneho nariadenia č. 66/1965 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce. Do hrubej mzdy pre výpočet priemerného zárobku sa zahrňuje aj mzda za prácu nadčas a príplatky k zárobku v druhej a tretej smene, ale vylučujú sa všetky náhrady mzdy.

Ak bol v priebehu rozhodujúceho obdobia skrátený pracovný čas a zavedený päťdenný pracovný týždeň, prichádzajú do úvahy tieto spôsoby výpočtu náhrady mzdy:

a) Výpočet podľa hodinového zárobku

Od celkového hrubého zárobku dosiahnutého v minulom roku sa odpočítajú náhrady mzdy. Takto upravený základ (započítaná hrubá mzda) sa delí počtom odpracovaných hodín zvýšeným o hodiny zameškané pre neospravedlnenú neprítomnosť v práci a zníženým o nadčasové hodiny a o rozdiel medzi počtom hodín odpracovaných v období pred skrátením pracovného času a počtom hodín, ktoré by pracovník odpracoval za podmienok platných v rovnakom období v bežnom roku, a zistí sa priemerný hodinový zárobok pracovníka.

Rozdiel hodín, o ktorý sa znižuje celkový počet odpracovaných hodín pred skrátením pracovného času v rozhodujúcom období, závisí od dĺžky týždenného pracovného času pred a po skrátení pracovného času.

Pre výpočet priemerného hodinového zárobku sa počíta s priemerným týždenným pracovným časom vyplývajúcim z pracovného režimu pracovníka.

Napríklad pracovný čas bol v organizácii skrátený k 29. septembru 1968; k uvedenému dátumu boli zavedené nerovnomerné dĺžky pracovných smien a uplatnené prepočítané mzdové tarify na 42,5 hodinový týždenný pracovný čas. Do tohto času bol v organizácii 44 hodinový týždenný pracovný čas.

U pracovníka, ktorý pracuje na dvojsmennom pracovisku pri priemernom 41 1/4 hodinovom týždennom pracovnom čase, bola zistená po odpočítaní náhrad, ale vrátane príplatkov za odpracované odpoludňajšie smeny, hrubá mzda za rok 1968 vo výške 15 230 Kčs. Tento pracovník odpracoval v roku 1968 spolu 1988 hodín (bez nadčasových hodín a po pripočítaní zameškaných hodín pre neospravedlnenú neprítomnosť v práci), z toho pred skrátením pracovného času 1452 hodín a po skrátení pracovného času 536 hodín. Vzhľadom na to, že 1452 hodín bolo odpracovaných pri 44 hodinovom týždennom pracovnom čase, zníži sa tento počet hodín tak, že za každých 44 hodín sa odpočítajú 2,75 hodiny (rozdiel medzi 44 a 41 1/4 hodinovým týždenným pracovným časom). V danom prípade sa teda 1452 hodín delí 44 a výsledok 33 násobí 2,75, čo sa rovná 91 hodinám, ktoré sa odpočítajú od celkového počtu odpracovaných hodín. Výsledok 1897 hodín zodpovedá pracovnému času po jeho skrátení. Takto zisteným počtom odpracovaných hodín sa delí dosiahnutá započítateľná hrubá mzda pracovníka a zistí sa priemerný hodinový zárobok, ktorý je 8,03 Kčs (15 230 Kčs : 1897 hod.).

b) Výpočet podľa odpracovaných smien

Započítateľná hrubá mzda pracovníka sa delí počtom odpracovaných smien zvýšeným o počet smien zameškaných pre neospravedlnenú neprítomnosť v práci a zníženým o počet smien odpracovaných vo voľných dňoch pracovníka a o rozdiel dní pracovného voľna, ktoré sa pracovníkovi poskytujú v bežnom roku, a voľných dní, ktoré mal v rovnakom období v predchádzajúcom roku.

Napríklad organizácia skrátila pracovný čas od 29. septembra 1968 a súčasne zaviedla päťdenný pracovný týždeň. Do uvedeného dátumu sa v organizácii uplatňoval 44 hodinový týždenný pracovný čas s dvoma voľnými dňami v priebehu štyroch týždňov.

Pracovník odpracoval do 29. septembra 1968 214 smien a po prechode na päťdenný pracovný týždeň do konca roka 63 smien (bez odpracovaných smien vo voľných dňoch pracovníka a vrátane zameškaných smien pre neospravedlnenú neprítomnosť v práci). 214 smien sa preto zníži o 19 voľných dní, t. j. o dva zvyšujúce voľné dni v priebehu štyroch týždňov, ktoré sa pracovníkovi neposkytli pred 29. septembrom 1968. Porovnateľný počet odpracovaných smien s bežným rokom je 258 smien, ktorým sa delí dosiahnutá započítateľná hrubá mzda 15 230 Kčs. Priemerný zárobok za smenu potom je 59,03 Kčs.

c) Výpočet s použitím prepočítacieho koeficientu

Prepočítací koeficient vyplýva z pomeru počtu pracovných dní pri päťdennom pracovnom týždni a počtu pracovných dní pred zavedením plného päťdenného pracovného týždňa. Pri jednom voľnom dni (voľnej sobote) v rámci štyroch týždňov v roku 1968 je to pomer 20 : 23 smenám, t. j. 0,87, pri dvoch voľných dňoch pomer 20 : 22 smenám, t. j. 0,91 a pri troch voľných dňoch pomer 20 : 21 smenám, t. j. 0,95.

Počet odpracovaných smien vrátane smien zameškaných pre neospravedlnenú neprítomnosť v práci, ale bez smien odpracovaných vo voľných dňoch pracovníka v období pred zavedením päťdenného pracovného týždňa v roku 1968, sa násobí príslušným koeficientom, čím je vykonaný prepočet smien na nový pracovný režim. K takto upravenému počtu smien sa pripočítajú smeny

odpracované po zavedení päťdenného pracovného týždňa zvýšené o počet smien zameškaných pre neospravedlnenú neprítomnosť v práci a znížené o počet smien odpracovaných vo voľných dňoch pracovníka. Dosiahnutá započítateľná hrubá mzda za rok 1968 sa delí celkovým súčtom takto zistených smien a zistí sa priemerný zárobok za smenu.

IV. Príklady výpočtu nemocenského
Príklad č. 1

Na jednosmennom pracovisku bol od 29. septembra 1968 skrátený pracovný čas na 42 1/2 hodín týždenne rozvrhnutý do piatich pracovných dní a zavedená mzdová tarifa prepočítaná na tento pracovný čas. Pred skrátením platil 44 hodinový týždenný pracovný čas rozvrhnutý tak, že v rámci štvortýždňového obdobia boli dva dni voľné.

Pracovník bol uznaný za práceneschopného 3. 12. 1968. Priemerná hrubá hodinová mzda zistená zo započítateľného zárobku v rozhodujúcom období, ktorým je kalendárny rok 1967, bola pri 44 hodinovom týždennom pracovnom čase 8 Kčs. Táto priemerná hrubá hodinová mzda sa zvýši vynásobením koeficientom 1,035 (44 : 42,5). Priemerná hrubá hodinová mzda zodpovedajúca skrátenému 42 1/2 hodinovému týždennému pracovnému času teda je 8,28 Kčs; z tejto priemernej hrubej hodinovej mzdy sa denná výška nemocenského určí podľa časti A „Tabuľky VII b platnej pre súbor pracovníkov so 42 1/2 hodinovým týždenným pracovným časom rozvrhnutým do piatich pracovných dní."

Príklad č. 2

Na dvojsmennom pracovisku bol od 29. septembra 1968 zavedený skrátený pracovný čas rozvrhnutý do piatich pracovných dní v týždni, pri ktorom dĺžka rannej smeny je 8 1/2 hodiny a dĺžka odpoludňajšej smeny 8 hodín. Pracovník je od zavedenia skráteného pracovného času odmeňovaný podľa mzdovej tarify prepočítanej na 42 1/2 hodinový týždenný pracovný čas. Okrem toho sa mu za každú odpracovanú odpoludňajšiu smenu poskytuje príplatok, ktorý sa eviduje osobitne. Pred zavedením skráteného pracovného času platil 43 hodinový týždenný pracovný čas s troma voľnými dňami v rámci štyroch týždňov.

Pracovník bol uznaný za práceneschopného 10. novembra 1968. Priemerná hrubá hodinová mzda zistená zo započítateľného zárobku zúčtovaného v rozhodujúcom období, ktorým je kalendárny rok 1967, bola pri 43 hodinovom týždennom pracovnom čase 6,50 Kčs. Táto priemerná hrubá hodinová mzda sa zvýši vynásobením koeficientom 1,012 (43:42,5). Priemerná hrubá hodinová mzda zodpovedajúca skrátenému 42 1/2 hodinovému týždennému pracovnému času je 6,58 Kčs; z tejto priemernej hrubej hodinovej mzdy sa denná výška nemocenského určí podľa časti A „Tabuľky VII b platnej pre súbor pracovníkov so 42 1/2 hodinovým týždenným pracovným časom rozvrhnutým do piatich pracovných dní."

Príklad č. 3

Pracovník na dvojsmennom pracovisku bol uznaný za práceneschopného 17. 3. 1969. V rozhodujúcom období, ktorým je kalendárny rok 1968, platil do 28. septembra 44 hodinový týždenný pracovný čas, od 29. septembra bol zavedený skrátený pracovný čas s diferencovanou dĺžkou smien a s odmeňovaním podľa mzdovej tarify prepočítanej na 42 1/2 hodinový týždenný pracovný čas; za každú odpracovanú odpoludňajšiu smenu sa poskytuje príplatok. V rozhodujúcom období pracovník odpracoval vrátane práce nadčas spolu 1800 hodín. Ako započítateľný zárobok vrátane mzdy za prácu nadčas, avšak bez nadčasového príplatku a bez príplatku za prácu v odpoludňajších smenách bolo mu zúčtované v čase od 1. januára do 28. septembra 1968 11 000 Kčs a v čase od 29. septembra do 31. decembra 1968 3915 Kčs.

Pri výpočte priemernej hrubej hodinovej mzdy sa postupuje tak, že zárobok zúčtovaný v čase od 1. januára do 28. septembra 1968, keď platil 44 hodinový týždenný pracovný čas, sa prepočíta na

42 1/2 hodinový týždenný pracovný čas, a to vynásobením koeficientom 1,035 (44 : 42,5); zvýši sa teda z 11 000 Kčs na 11 385 Kčs. K takto zistenému zárobku sa pripočíta zárobok zúčtovaný v čase od 29. septembra do 31. decembra 1968. Celkový zárobok zúčtovaný v rozhodujúcom období je 15 300 Kčs (11 385 + 3915), ktorý sa delí počtom hodín odpracovaných v rozhodujúcom období. Priemerná hrubá hodinová mzda teda je 8,50 Kčs (15 300 : 1800); z tejto priemernej hrubej hodinovej mzdy sa denná
výška nemocenského určí podľa časti A „Tabuľky VII b platnej pre súbor pracovníkov so 42 1/2 hodinovým týždenným pracovným časom rozvrhnutým do piatich pracovných dní".

Príklad č. 4

Na trojsmennom pracovisku bol od 29. septembra 1968 zavedený skrátený pracovný čas rozvrhnutý do piatich pracovných dní v týždni, pri ktorom dĺžka rannej smeny je 8 1/2 hodiny, dĺžka odpoludňajšej smeny 8 hodín a dĺžka nočnej smeny 7 1/2 hodiny. Pracovníci sú od zavedenia skráteného pracovného času odmeňovaní podľa mzdovej tarify prepočítanej na 42 1/2 hodinový týždenný pracovný čas. Okrem toho sa im za každú odpracovanú odpoludňajšiu a nočnú smenu poskytuje príplatok, ktorý sa eviduje osobitne.

Pracovník, ktorý 15. októbra 1968 vstúpil do zamestnania v organizácii a bol zaradený na trojsmenné pracovisko, stal sa 20. decembra 1968 práceneschopný. V rozhodujúcom období, ktorým je čas od 15. októbra do 30. novembra 1968, odpracoval 240 hodín a ako započítateľný zárobok mu bolo zúčtované spolu 2290 Kčs; z tejto sumy pripadá na príplatok za prácu v odpoludňajších a nočných smenách spolu 130 Kčs. Priemerná hrubá hodinová mzda sa zistí tak, že započítateľný zárobok zúčtovaný v rozhodujúcom období, avšak bez príplatku za prácu v odpoludňajších a nočných smenách, sa delí počtom hodín, ktoré pracovník v rozhodujúcom období odpracoval; priemerná hrubá hodinová mzda teda je 9 Kčs (2290 - 130 : 240). Denná výška nemocenského sa určí z tejto priemernej hrubej hodinovej mzdy 9 Kčs podľa časti A „Tabuľky VII b platnej pre súbor pracovníkov so 42 1/2 hodinovým týždenným pracovným časom rozvrhnutým do piatich pracovných dní".

Príklad č. 5

Pracovník so skráteným osobným pracovným úväzkom bol uznaný za práceneschopného. Na pracovisku, na ktorom pracuje, platil po celé rozhodujúce obdobie skrátený pracovný čas rozvrhnutý do piatich pracovných dní v týždni, pri ktorom dĺžka rannej smeny je 8 1/2 hodiny, odpoludňajšej smeny 8 hodín a nočnej smeny 7 1/2 hodiny; tento pracovný čas platí aj v čase vzniku pracovnej neschopnosti. V rozhodujúcom období odpracoval tento pracovník 182 pracovných dní (smien) a ako započítateľný zárobok mu bolo zúčtované spolu 6734 Kčs; z tejto sumy pripadá na príplatok za prácu v odpoludňajších a nočných smenách spolu 238 Kčs. Priemerná hrubá denná mzda sa zistí tak, že započítateľný zárobok zúčtovaný v rozhodujúcom období vrátane príplatku za prácu v odpoludňajších a nočných smenách sa delí počtom dní, ktoré pracovník v rozhodujúcom období odpracoval; priemerná hrubá denná mzda teda je 37 Kčs (6734 : 182). Denná výška nemocenského sa určí z tejto priemernej hrubej dennej mzdy 37 Kčs podľa časti C „Tabuľky VII b platnej pre súbor pracovníkov so 42 1/2 hodinovým týždenným pracovným časom rozvrhnutým do piatich pracovných dní".

*) Nemocenské sa podľa § 2 zákona č. 67/1965 Zb. o niektorých zmenách v nemocenskom poistení a § 23 až 25 vyhlášky ÚRO č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení poskytuje za pracovné dni. Záväzné tabuľky vydala Ústredná rada odborov podľa § 12 cit. vyhlášky; organizáciám sú k dispozícii na okresných správach nemocenského poistenia okresných odborových rád.

*) Označenie podľa materiálu býv. ŠKFCM - „Prehľad mzdových a platových stupníc platných vo výrobných odvetviach k 1. 1. 1968"
Tarifné stupnice por. čís. 22, 33, 34, 39, 41, 51 a 56 boli zrušené (uznesením býv. ŠKFCM 56/1966)

*) Pozri druhý odsek bodu 23 b vyhlášky (koeficient je odvodený z dosiahnutej priemernej nadtarifnej zložky mzdy v jednotlivých tarifných triedach vo výške 10 %, 20 % a 30 % pre tento príklad).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.